

Κέντρο Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής της ΓΣΕΕ

Γραμματεία Καταναλωτικού Κινήματος της ΓΣΕΕ

Εκπαιδευτικά προγράμματα της ΓΣΕΕ
για την ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ και την ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Κοινωνική Οικονομία

Οδηγός Σπουδών

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Αθήνα
2012

Πράξη

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΤΟΥ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ

Άξονες Προτεραιότητας: 7 και 8

Υποέργο 1ο

Συνδικαλιστική Εκπαίδευση, Προγράμματα για την Κοινωνική Οικονομία και τα Δικαιώματα του Καταναλωτή, Εσωτερική Αξιολόγηση Πράξης, Νέο Εκπαιδευτικό Υλικό

Ενέργεια 8η

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Έρευνα – Αναζήτηση, μελέτη και μετάφραση πηγών

- ο Γιώτα Καραθανάση, Πολιτικός επιστήμων Msc Διεθνών Σχέσεων ΠΑ.ΠΕΙ, στέλεχος ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ
- ο Ιωάννα Μαμούχα, Οικονομολόγος MSc Διοίκηση Ανθρώπινου Δυναμικού ΟΠΑ, στέλεχος ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ

Οργάνωση της ύλης - Διαμόρφωση δομής εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων

- ο Νίκος Παϊζης, Μαθηματικός – Ερευνητής, Επιστημονικός Σύμβουλος ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ,
- ο Ιωάννα Μαμούχα, Οικονομολόγος MSc Διοίκηση Ανθρώπινου Δυναμικού ΟΠΑ, στέλεχος ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ
- ο Γιώτα Καραθανάση, Πολιτικός επιστήμων Msc Διεθνών Σχέσεων ΠΑ.ΠΕΙ, στέλεχος ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ

Επιμέλεια περιεχομένου εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων

- ο Νίκος Παϊζης, Μαθηματικός – Ερευνητής, Επιστημονικός Σύμβουλος ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ,
- ο Ιωάννα Μαμούχα, Οικονομολόγος MSc Διοίκηση Ανθρώπινου Δυναμικού ΟΠΑ, στέλεχος ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ

Επεξεργασία, μορφοποίηση – Ψηφιοποίηση υλικού

- ο Νίκος Παϊζης, Μαθηματικός – Ερευνητής, Επιστημονικός Σύμβουλος ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ,
- ο Ιωάννα Μαμούχα, Οικονομολόγος MSc Διοίκηση Ανθρώπινου Δυναμικού ΟΠΑ, στέλεχος ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ

Δημοσιοποίηση

ΑΘΗΝΑ, ΜΑΪΟΣ 2012

ISBN: 978-618-5006-01-3

Copyright: **ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ** της Γ.Σ.Ε.Ε. (ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ)

Διεύθυνση: 3^{ης} Σεπτεμβρίου 36, 10432 Αθήνα

Τηλ.: 210 5218700, Fax: 210 5218754

Email: kanep@otenet.gr, Ιστότοπος: www.kanep-gsee.gr

Παραγωγή - Εκτύπωση

ΚΑΜΠΥΛΗ Adv. Διεύθυνση: Αντιγόνης 60, Αθήνα

Τηλ.: 210 5156820, Fax: 210 5156811

Κοινωνική Οικονομία Οδηγός Σπουδών

Τα εκπαιδευτικά προγράμματα για την **Προστασία του Καταναλωτή και την Κοινωνική Οικονομία**, που υλοποιεί το ΚΑ-ΝΕΠ/ΓΣΕΕ σύμφωνα με το σχεδιασμό της Γραμματείας Καταναλωτικού κινήματος της ΓΣΕΕ, απευθύνεται σε στελέχη και μέλη του εργατικού και συνδικαλιστικού κινήματος, σε εργαζόμενους και ανέργους, στηρίζοντας την προσπάθεια της Γραμματείας Καταναλωτικού κινήματος της ΓΣΕΕ να δημιουργηθούν αξιόπιστοι κόμβοι ενημέρωσης και διάχυσης πληροφοριών που αφορούν στην ποιότητα της κατανάλωσης στις σύγχρονες κοινωνίες και δημοκρατίες, αλλά και εστίες εκπαίδευσης των ενεργών πολιτών που καλούνται να αναλάβουν δράσεις σε τοπικό επίπεδο.

Στόχος του εγχειρήματος είναι η δημιουργία ενός ενημερωμένου, συνειδητοποιημένου και σύγχρονου καταναλωτικού κινήματος, το οποίο θα συμβάλλει στην ενδυνάμωση της κοινωνίας των πολιτών και στην ενεργοποίηση των κοινωνικών ομάδων απέναντι στην ασυδοσία και την έλλειψη κοινωνικής ευθύνης στο πεδίο της κατανάλωσης.

Τα εκπαιδευτικά προγράμματα της πρωτοβουλίας αναπτύσσονται στις ακόλουθες **5** θεματικές ενότητες:

1. **ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ** (διάρκειας 60 διδακτικών ωρών)
2. **ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ** (διάρκειας 40 διδακτικών ωρών)
3. **ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ** (διάρκειας 60 διδακτικών ωρών)
4. **ΑΓΩΓΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ - ΑΞΙΕΣ, ΠΡΟΤΥΠΑ, ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ** (διάρκειας 20 διδακτικών ωρών)
5. **ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΩΝ-ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ** (διάρκειας 100 διδακτικών ωρών)

Οι γενικοί εκπαιδευτικοί στόχοι των παραπάνω προγραμμάτων είναι οι εκπαιδευόμενοι:

- να εξοικειωθούν με την εθνική, ευρωπαϊκή και τη διεθνή εμπειρία για την ανάπτυξη της Κοινωνικής Οικονομίας και της Προστασίας των Δικαιωμάτων του Καταναλωτή,
- να αξιοποιήσουν πολλαπλές πηγές ενημέρωσης και βασικές μεθοδολογίες για την ανάλυση δεδομένων και τη λήψη αποφάσεων,
- να αποκτήσουν βασικές δεξιότητες απαραίτητες για την αναβάθμιση της συνδικαλιστικής δράσης στο σύγχρονο οικονομικο-κοινωνικό περιβάλλον.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

- 1.1. Το καταναλωτικό κίνημα εργαζομένων
- 1.2. Ο Σύλλογος Κοινωνικής Οικονομίας και Κατανάλωσης (ΣΚΟΚ)
- 1.3. Ένωση Εργαζομένων Καταναλωτών Ελλάδας (ΕΕΚΕ)

2. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

- 2.1. Η ταυτότητα του εκπαιδευτικού προγράμματος

3. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ

- 3.1. Περιεχόμενο εκπαιδευτικών συναντήσεων
- 3.2. Χαρακτηριστικά των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων
- 3.3. Τα φύλλα εργασίας

4. ΘΕΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

- 4.1. Υποχρεώσεις εκπαιδευομένων
- 4.2. Φοίτηση - Παρουσίες
- 4.3. Πορεία φοίτησης
- 4.4. Αξιολόγηση εκπαιδευομένων και εκπαιδευτών του προγράμματος
- 4.5. Πιστοποίηση γνώσεων και δεξιοτήτων

5. ΤΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

- 5.1. Οι εκπαιδευτές
- 5.2. Η γραμματεία του εκπαιδευτικού προγράμματος

1. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

1.1. Το καταναλωτικό κίνημα εργαζομένων

Η απόφαση για την ανάπτυξη ενός καταναλωτικού κινήματος εργαζομένων ψηφίστηκε από το συνέδριο της ΓΣΕΕ το Μάρτιο 2007. Η απόφαση αυτή ξεκίνησε να υλοποιείται με τη Γραμματεία Καταναλωτικού Κινήματος που συγκροτήθηκε για το σκοπό αυτό τον Σεπτέμβριο 2008.

Το καταναλωτικό κίνημα της μισθωτής εργασίας διαρθρώνεται από:

1. το **Σύλλογο Κοινωνικής Οικονομίας και Κατανάλωσης** (ΣΚΟΚ) που είναι σωματείο μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα στο οποίο συμμετέχουν όλα τα μέλη των Διοικήσεων των Συνδικάτων που ανήκουν στη δύναμη της ΓΣΕΕ,
2. την **Ένωση Εργαζόμενων Καταναλωτών Ελλάδας** (ΕΕΚΕ) που είναι Ένωση Καταναλωτών με μέλη τους μισθωτούς, τους συνταξιούχους, τους άνεργους, τους νέους, τους αυτοαπασχολούμενους και επαγγελματίες με χαμηλά και μεσαία εισοδήματα,
3. τις **Επιτροπές Καταναλωτικού Κινήματος** που έχουν συσταθεί στα **Εργατικά Κέντρα** που επιθυμούν να μετάσχουν στο καταναλωτικό κίνημα.

1.2. Ο Σύλλογος Κοινωνικής Οικονομίας και Κατανάλωσης (ΣΚΟΚ)

Η ίδρυση του **Συλλόγου Κοινωνικής Οικονομίας και Κατανάλωσης** (Σ.Κ.Ο.Κ.) αποτελεί πρωτοβουλία στελεχών και μελών της ΓΣΕΕ και των συνδικαλιστικών οργανώσεων της δύναμής της, που αποσκοπεί να συμβάλει στην υπεράσπιση και τη βελτίωση της κοινωνικής θέσης της μισθωτής εργασίας μέσω της προώθησης της οικονομικής και κοινωνικής αυτοοργάνωσής της.

Η αναγκαιότητα αυτής της πορείας είναι σήμερα επιτακτική μέσα, ιδιαίτερα, στις συνθήκες της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης που εξελίσσεται με πρωτοφανή σφοδρότητα.

Η οικονομία της αγοράς βρίσκεται σε βαθειά κρίση και τα κράτη, ιδιαίτερα εκείνα που αντιμετωπίζουν οξυμένα δημοσιονομικά προβλήματα όπως είναι και η Ελλάδα, δεν έχουν ουσιώδη περιθώρια διορθωτικών παρεμβάσεων κοινωνικού χαρακτήρα.

Η κρίση φέρνει μαζί της την ανεργία, τη μερική απασχόληση, τη μείωση των μισθών, την ακύρωση σημαντικών εργασιακών δικαιωμάτων, τη χειροτέρευση των υπηρεσιών τόσο του ιδιωτικού όσο και του δημόσιου τομέα της οικονομίας. Παράλληλα, οι τιμές διατηρούνται στα ύψη και οι επιχειρήσεις λειτουργούν με γνώμονα την επιδίωξη της μέγιστης κερδοφορίας τους. Με λίγα λόγια η κρίση επιφέρει τη μείωση του βιοτικού επιπέδου και της ποιότητας ζωής της μισθωτής εργασίας αλλά και των υπολοίπων εργαζόμενων κοινωνικών τάξεων και στρωμάτων.

Η αντίδραση της μισθωτής εργασίας δεν μπορεί εκ των πραγμάτων να είναι μόνο συνδικαλιστική. Οφείλει, επίσης, να είναι οικονομική και κοινωνική.

Στις αρχές της εξατομικευμένης επίλυσης των προβλημάτων και της κρατικής μετάθεσης της ευθύνης επίλυσής τους, ο ΣΚΟΚ αντιπαραθέτει τις αρχές της αλληλοβοήθειας και της συμμετοχής. Όχι μόνο για την έξοδο από την κρίση με τις λιγότερες δυνατές συνέπειες αλλά και για τη διαμόρφωση ενός νέου αναπτυξιακού μοντέλου οικονομίας αλλά και δημοκρατικά οργανωμένης κοινωνίας.

Τα ιδρυτικά μέλη του ΣΚΟΚ συμμερίζονται τη διαπίστωση ότι η οικονομική και κοινωνική αυτοοργάνωση της μισθωτής εργασίας σε όλους τους παραγωγικούς τομείς και κλάδους όπου αυτό είναι εφικτό θα αποτελέσει μια ασπίδα προστασίας της απασχόλησής της, του βιοτικού επιπέδου της και της ποιότητας της ζωής της. Ταυτόχρονα θα συμβάλει αποφασιστικά στην τέλεση των αναγκαίων παραγωγικών αναδιαρθρώσεων που απαιτούνται για τη βιομηχανική ανάπτυξη της χώρας και τη συγκρότηση ενός νέου μοντέλου οικονομικής ανάπτυξης που θα διέπεται από τις διαχρονικές αξίες της μισθωτής εργασίας:

Συλλογικότητα – Οικονομική και Κοινωνική Αυτό-οργάνωση - Δημοκρατία

Δίχως την οργανωμένη παρέμβασή μας πάνω σ' αυτές της αρχές, οι συνέπειες της τρέχουσας οικονομικής κρίσης και της συμπεριφοράς των επιχειρήσεων πάνω στην απασχόλησή μας, το βιοτικό επίπεδό μας και την ποιότητα της ζωής μας θα είναι –αναπόφευκτα- δραματικές.

Αυτή η παρέμβαση δεν μπορεί να είναι αποτελεσματική δίχως την ενεργή συμμετοχή όλων μας. Μόνο η κοινή και συλλογική δράση μας μπορεί να προστατεύσει την απασχόλησή μας, το βιοτικό επίπεδό μας και τα κοινωνικά δικαιώματά μας, δηλαδή την ποιότητα της ζωής μας στο πλαίσιο μιας νέας αναπτυξιακής και βιομηχανικής δυναμικής.

Ο Σύλλογος Κοινωνικής Οικονομίας και Κατανάλωσης καλεί κάθε μέλος της ΓΣΕΕ και των συνδικαλιστικών οργανώσεων της δύναμής της, κάθε μισθωτό εργαζόμενο και γενικότερα κάθε συμπολίτη μας να ενταχθεί στις γραμμές του και να συμβάλει δημιουργικά με όλες τις δυνάμεις του στην:

- Προβολή των ιδανικών της συλλογικότητας, αλληλοβοήθειας και συμμετοχής της μισθωτής εργασίας.
- Άμεση και έμμεση, ενεργητική υποστήριξη, προώθηση, ανάπτυξη και επέκταση της κοινωνικής αλληλοβοήθειας για την ελάφρυνση συνεπειών της ανεργίας, των χαμηλών εισοδημάτων και γενικότερα της φτώχειας.
- Παρακίνηση των εργαζόμενων για τη συλλογική συμμετοχή τους στο οικονομικό και κοινωνικό γίνεσθαι.
- Παρακίνηση των εργαζόμενων και των άνεργων για τη συμμετοχή τους στις συνδικαλιστικές οργανώσεις.
- Βελτίωση του μορφωτικού, επιστημονικού και πολιτιστικού επιπέδου της μισθωτής εργασίας καθώς της χρήσης των νέων τεχνολογιών επικοινωνιών και διαχείρισης και επεξεργασίας πληροφοριών.
- Συνεργασία και δικτύωση με ερευνητικά κέντρα και πανεπιστημιακά ιδρύματα και λοιπούς ερευνητικούς οργανισμούς του εσωτερικού και του εξωτερικού.
- Υποβοήθηση του σχηματισμού φορέων κοινωνικής οικονομίας και κατανάλωσης.
- Υποβοήθηση της λειτουργίας και της διαχείρισης των δραστηριοτήτων φορέων κοινωνικής οικονομίας και κατανάλωσης.
- Βελτίωση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας της διαχείρισης φορέων κοινωνικής οικονομίας και κατανάλωσης.
- Εκπαίδευση και κατάρτιση στελεχών και προσωπικού φορέων κοινωνικής οικονομίας και κατανάλωσης.
- Άμεση και έμμεση, ενεργητική υποστήριξη, προώθηση, ανάπτυξη και επέκταση της άμεσης σύνδεσης της κατανάλωσης με την εγχώρια παραγωγή.
- Ανάδειξη του κοινωνικού οφέλους που προκύπτει από την προτίμηση κατανάλωσης προϊόντων και υπηρεσιών συλλογικών παραγωγικών και εμπορικών οργανώσεων καθώς και των πολύ μικρών και μικρών ιδιωτικών επιχειρήσεων εσωτερικού και εξωτερικού.
- Διάχυση της πληροφόρησης για την κοινωνική οικονομία προς την κοινωνία των πολιτών και των οργανώσεων αυτής και ιδιαίτερως η ενημέρωση των εργαζόμενων μισθωτών καθώς και των συνδικαλιστικών οργανώσεων αυτών.

- Έλεγχος των δραστηριοτήτων, συμπεριφορών και πρακτικών των επιχειρήσεων προς τους καταναλωτές.
- Ανάδειξη του ζητήματος της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης των επιχειρήσεων προς τις τοπικές κοινωνίες, τους καταναλωτές, τους εργαζόμενους σ' αυτές και το περιβάλλον.
- Σύσφιξη, συντονισμός δραστηριοτήτων και ανάπτυξη κοινών δράσεων με συναφείς και σχετικούς φορείς του εσωτερικού και εξωτερικού.

1.3. Ένωση Εργαζομένων Καταναλωτών Ελλάδας (ΕΕΚΕ)

Η ίδρυση της Ένωσης Εργαζόμενων Καταναλωτών Ελλάδας (Ε.Ε.Κ.Ε.) αποτελεί πρωτοβουλία μελών του Συλλόγου Κοινωνικής Οικονομίας και Κατανάλωσης (Σ.Κ.Ο.Κ.), που αποσκοπεί να συμβάλλει στη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και της ποιότητας ζωής των καταναλωτών.

Τα ιδρυτικά μέλη της ΕΕΚΕ, στελέχη και μέλη της ΓΣΕΕ και των συνδικαλιστικών οργανώσεων της δύναμής της, εκκινούν από τη διαπίστωση ότι το βιοτικό επίπεδο και η ποιότητα ζωής των καταναλωτών δεν εξαρτώνται μόνο από το εισόδημά τους όσο και αν αυτό αποτελεί τη θεμελιακή βάση τους.

Εξαρτάται, επίσης, από τις τιμές των προϊόντων και των υπηρεσιών σε σχέση με την ποιότητά τους, την ίδια την ποιότητα, ασφάλεια και υγιεινή τους, την αγοροπωλησία και την παροχή τους μέσω διάφανων συναλλαγών και δίχως την ύπαρξη καταχρηστικών πρακτικών εκ μέρους των προμηθευτών.

Αντ' αυτών, οι αγορές λειτουργούν με όρους κερδοσκοπίας, αισχροκέρδειας, εξαπάτησης του καταναλωτή και καταχρηστικών πρακτικών εκ μέρους των προμηθευτών. Οι τιμές με τις οποίες επιβαρύνονται οι καταναλωτές δεν αντιστοιχούν στην ποιότητα που υποτίθεται ότι αντιπροσωπεύουν.

Η πάλη για την βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και την ποιότητα της ζωής πρέπει να επεκταθεί από τους χώρους εργασίας και στους χώρους κατανάλωσης για να πετύχει τη συγκρότηση ενός κοινού συνδικαλιστικού και καταναλωτικού μετώπου πάλης.

Το κύριο μέσο που διαθέτουμε στην πάλη μας για την τιθάσευση των τιμών, τη βελτίωση της ποιότητας, τη διασφάλιση της υγιεινής και ασφάλειας των προϊόντων και υπηρεσιών, τον έλεγχο της κερδοσκοπίας, αισχροκέρδειας καθώς και των καταχρηστικών πρακτικών των επιχειρήσεων είναι η στοχευμένη κατεύθυνση της τεράστιας αγοραστικής δύναμης που αθροιστικά συγκροτούν τα χαμηλά εισοδήματά μας και οι μισθοί επιβίωσης που παίρνουμε προς εκείνα τα προϊόντα και τις υπηρεσίες που είναι φθηνές και ποιοτικές.

Η αξιοποίηση αυτού του πανίσχυρου όπλου δεν μπορεί να επιτευχθεί δίχως την ενεργή συμμετοχή όλων μας. Μόνο η κοινή και συλλογική δράση μας μπορεί να προστατεύσει το βιοτικό επίπεδό μας και την απασχόλησή μας.

Δίχως αυτή την οργανωμένη παρέμβασή μας, οι συνέπειες της τρέχουσας οικονομικής κρίσης πάνω στην απασχόλησή μας και το βιοτικό επίπεδό μας θα είναι –αναπόφευκτα- δραματικές.

Οι αρχές που διέπουν τις δραστηριότητες της Ένωσης Εργαζόμενων Καταναλωτών Ελλάδας είναι:

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ – ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ – ΕΠΙΛΟΓΗ - ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ

Οι αρχές αυτές αναδεικνύουν τις διαχρονικές αξίες του κόσμου της εργασίας:

ΣΥΛΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ – ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΥΤΟΟΡΓΑΝΩΣΗ - ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Η Ένωση Εργαζόμενων Καταναλωτών Ελλάδας καλεί κάθε καταναλωτή να ενταχθεί στις γραμμές της και να αγωνιστεί μαχητικά μαζί της για:

- Ευαισθητοποίηση των καταναλωτών, βελτίωση της καταναλωτικής συνείδησης, υπεύθυνη καταναλωτική συμπεριφορά.
- Εκμάθηση των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων των καταναλωτών και Εκπαίδευση και κατάρτιση των στελεχών, του προσωπικού και των μελών των καταναλωτικών οργανώσεων.
- Έλεγχος της υγιεινής και ασφάλειας των προϊόντων και των υπηρεσιών. Αξιολόγηση της σχέσης ποιότητας / τιμής των προϊόντων και των υπηρεσιών. Υποβοήθηση των καταναλωτών στην επιλογή των προϊόντων που αγοράζουν και των υπηρεσιών που προμηθεύονται μέσω της συνεχούς ενημέρωσής τους.
- Στοχευμένη κατεύθυνση της ενεργούς ζήτησης των καταναλωτών προς τα φθηνά και ποιοτικά προϊόντα και υπηρεσίες.
- Αποκλεισμός των προϊόντων παιδικής, υποχρεωτικής και παράνομης εργασίας καθώς και των επιχειρήσεων που δεν είναι φιλικές προς το περιβάλλον.
- Προστασία των καταναλωτών χαμηλού και μεσαίου εισοδήματος καταχρηστικές και κερδοσκοπικές πρακτικές των προμηθευτών.
- Διαφύλαξη του καταναλωτή από την αισχροκέρδεια και εξαπάτηση των κακόβουλων προμηθευτών.
- Υποστήριξη των καταναλωτών στις διενέξεις με τους προμηθευτές σε πραγματικό χρόνο.
- Διαχείριση των καταγγελιών των καταναλωτών και υποβολή συλλογικών αγωγών.
- Παρακολούθηση των προμηθευτών, αξιολόγηση του βαθμού της καταναλωτικής εξυπηρέτησης και ενημέρωση των καταναλωτών.
- Κατάρτιση του προσωπικού των επιχειρήσεων στο λιανικό εμπόριο και τις υπηρεσίες στην ορθή εξυπηρέτηση των καταναλωτών.
- Συνεργασία των καταναλωτικών ενώσεων με τις συνδικαλιστικές οργανώσεις.

2. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

2.1. Η ταυτότητα του εκπαιδευτικού προγράμματος

Το Πρόγραμμα Σπουδών της **ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ** έχει περισσότερο πρακτικό και λιγότερο θεωρητικό χαρακτήρα, καθώς στις **2 τριήμερες** συναντήσεις (ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ-ΣΑΒΒΑΤΟ-ΚΥΡΙΑΚΗ) συνδέεται με διαδικασίες ενεργητικής μάθησης (εργαστήρια δεξιοτήτων, βιωματικές ασκήσεις, πρακτικές εφαρμογές, συνθετικές εργασίες, παιχνίδια ρόλων, μελέτη περίπτωσης κ.ά.). Καταβάλλεται ιδιαίτερη προσπάθεια ώστε οι συναντήσεις να λειτουργούν συνδυαστικά και σωρευτικά, να είναι κατά το δυνατόν προσανατολισμένες στη μελέτη και επίλυση συγκεκριμένων περιπτώσεων-προβλημάτων, να προβάλλουν την ανάγκη διερεύνησης, εξειδίκευσης, εμπάθουσας, σύνθεσης και αναγωγής από το επί μέρους στο όλο.

Το πρόγραμμα σπουδών της **ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ**, συνολικής διάρκειας **40** διδακτικών ωρών, περιλαμβάνει συγκεκριμένες ασκήσεις – δράσεις για την ευαισθητοποίηση των εκπαιδευομένων και των στελεχών σε θέματα που αφορούν στις Κοινωνικές Επιχειρήσεις, και ευρύτερα στην έννοια και το περιεχόμενο του «Τρίτου Τομέα της Οικονομίας», αποδίδοντας ιδιαίτερη έμφαση στην πρακτική και βιωματική τους εκπαίδευση και στην ανάπτυξη των ικανοτήτων και δεξιοτήτων τους.

Τα μαθησιακά αντικείμενα που αναπτύσσονται καλύπτουν θεματικά πεδία όπως: Σημαντικές όψεις του Μοντέλου Ανάπτυξης, Παγκοσμιοποίηση: μύθος και πραγματικότητα, Βασικές Οικονομικές Έννοιες, ο Τρίτος Τομέας, τα χαρακτηριστικά της Κοινωνικής Επιχείρησης και Επιχειρηματικότητας, τα Μοντέλα Κοινωνικής Οικονομίας, τους Φορείς Κοινωνικής Οικονομίας παλιότερα και τώρα, το Θεμιτό και Αλληλέγγυο Εμπόριο, το Συνεταιριστικό και Συνεργατικό κίνημα και τη σημασία αυτών στο περιβάλλον μιας παγκόσμιας χρηματο-οικονομικής κρίσης.

Τα χαρακτηριστικά του προγράμματος **ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ** συνοψίζονται στον ακόλουθο πίνακα:

ΤΙΤΛΟΣ	Έδρα Εκπαιδευτικού Κέντρου	Ώρες (σε διάστημα 1,5 μηνών)	Μαθησιακά αντικείμενα	Μέσα
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	Έδρες των Εργατικών Κέντρων	Φυσική παρουσία 36 ώρες	6 Θεματικές Ενότητες με διαθεματική επεξεργασία	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Εισήγηση την ολομέλεια από εκπαιδευτή-σύμβουλο ➤ Βιντεο-μάθημα (DVD) ή αξιοποίηση PPS προβολών ➤ Καταγραφή ασκήσεων σε Φύλλα Εργασίας ➤ Ατομικές και Ομαδικές εργασίες
		Ανάπτυξη Εργασιών (ατομικών και ομαδικών) και προσωπικής μελέτης 4 ώρες		<div style="text-align: center;">Παραδοτέα – Εκπαιδευτικά Υλικά</div> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Οδηγός σπουδών ➤ Βιβλίο ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ➤ Βιβλίο ΘΕΩΡΗΤΙΚΩΝ ΣΗΜΕΙΩΣΕΩΝ & ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ

Σε ποιους απευθύνονται

Τα προγράμματα **ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ** απευθύνονται σε απλούς εργαζόμενους, ανέργους σε στελέχη και μέλη του εργατικού και συνδικαλιστικού κινήματος. Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα υλοποιείται σε **Τμήματα** των **20-25** εκπαιδευομένων.

Πότε και που θα λειτουργήσει το συγκεκριμένο πρόγραμμα

Κατά την περίοδο από **01/01/2011** έως και **31/12/2012** το πρόγραμμα **ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ** θα υλοποιηθεί σε **6 τμήματα** στις έδρες των Εργατικών Κέντρων που θα εκδηλώσουν ενδιαφέρον και θα συγκεντρώσουν 20 τουλάχιστον δηλώσεις ενδιαφερομένων.

Συνολικά στο συγκεκριμένο πρόγραμμα προβλέπεται να εκπαιδευτούν **120** εκπαιδευόμενοι, και θα πραγματοποιηθούν **3.200 ανθρωπώρες**.

3. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ

3.1. Περιεχόμενο εκπαιδευτικών συναντήσεων

Το πρόγραμμα σπουδών του προγράμματος **ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ** αναπτύσσεται σε **6** εκπαιδευτικές συναντήσεις με το ακόλουθο περιεχόμενο:

Συνάντηση

1η

ΤΟ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ

Δραστηριότητες

- 1η. Γνωριμία και συνεργασία των μελών της ομάδας.
- 2η. Εκπαιδευτική ταινία «Το νησί των λουλουδιών» (Βραζιλία).
- 3η. Ταινιοθήκη της Εργασίας «Νίκος Μουζέλης , ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΠΟΙΗΣΗ – Μύθος & Πραγματικότητα».
- 4η. Ισορροπη ανάπτυξη – Χαμηλή ανεργία – Δυνατό κοινωνικό κράτος (εργασία σε ομάδες).

Συνάντηση

2η

ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ

Δραστηριότητες

- 5η. «Βασικές Οικονομικές έννοιες» (θεωρητική προσέγγιση).
 - 6η. «Ο τρίτος τομέας» (θεωρητική προσέγγιση).
 - 7η. Κοινωνική επιχείρηση – Κοινωνική Οικονομία (εργασία σε ομάδες).
 - 8η. Ταινιοθήκη της Εργασίας «Κωνσταντίνος Λαμπρόπουλος , Κοινωνική Οικονομία» (Μέρος 4^ο).
 - 9η. «Μοντέλα Κοινωνικής Οικονομίας» (θεωρητική προσέγγιση).
- (*) Προβολή της ταινίας «THE HOME» στο Εργατικό Κέντρο με ελεύθερη στο κοινό είσοδο.

Συνάντηση

3η

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΔΙΑΔΡΟΜΗ

Δραστηριότητες

- 10η. «Φορείς κοινωνικής οικονομίας» (θεωρητική προσέγγιση).
- 11η. Μελέτη στατιστικών στοιχείων (ατομική εργασία).
- 12η. Ταινιοθήκη της Εργασίας «Λεωνίδα Μαρούδας , Η κοινή συντροφία των Αμπελακίων».
- 13η. Ιστορικά παραδείγματα (μελέτη πηγών).
- 14η. Ταινιοθήκη της Εργασίας «Κωνσταντίνος Λαμπρόπουλος , Κοινωνική Οικονομία» (Μέρος 2^ο).

Συνάντηση

4η

ΑΠΟ ΤΗ ΘΕΩΡΙΑ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ

Δραστηριότητες

- 15η. «Συνεταιρισμός MONDRAGON» (μελέτη περίπτωσης).
- 16η. Τράπεζα των φτωχών, Οδός Δωδεκανήσου (μελέτη πηγών στην ολομέλεια).
- 17η. «FAIR TRADE – Θεμιτό & αλληλέγγυο εμπόριο» (θεωρητική παρουσίαση και εργασία).
- 18η. Εκπαιδευτική ταινία: «Το ξυπόλητο κίνημα».

Συνάντηση

5η

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΡΙΣΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Δραστηριότητες

- 19η. Ανθεκτικότητα των κοινωνικών φορέων στην κρίση (εργασία σε ομάδες).
- 20η. Ταινιοθήκη της Εργασίας «Λουκάς Μπρέχας, Ανθεκτικότητα των συνεταιρισμών στην κρίση».
- 21η. Εκπαιδευτική ταινία: «Διεθνές συνεταιριστικό κίνημα και παγκόσμια κρίση».
- 22η. Τάσεις και προοπτικές της κοινωνικής οικονομίας στην Ελλάδα (εργασία σε ομάδες).
- 23η. Ταινιοθήκη της Εργασίας «Κωνσταντίνος Λαμπρόπουλος, Κοινωνική Οικονομία» (Μέρος 3^ο).
- 24η. Ταινιοθήκη της Εργασίας «Κωνσταντίνος Λαμπρόπουλος, Κοινωνική Οικονομία» (Μέρος 5^ο).

Συνάντηση

6η

ΑΞΙΟΠΡΕΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ

Δραστηριότητες

- 25η. Ταινιοθήκη της Εργασίας «Άγγελος Ντόβας, Σύλλογος Κοινωνικής Οικονομίας & Κατανάλωσης της ΓΣΕΕ».
- 26η. Καταστατικές αρχές του Συλλόγου Κοινωνικής Οικονομίας & Κατανάλωσης (ατομική εργασία).
- 27η. Εκπαιδευτική ταινία: «THE TAKE» (απόσπασμα).
- 28η. Εκπαιδευτική ταινία: «Αξιοπρεπής εργασία για όλους» (ILO).
- 29η. Αξιολόγηση των εκπαιδευτικών υπηρεσιών του προγράμματος.

**ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ
ΔΟΜΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ**

Συνάντηση	1η		2η		3η		4η		5η		6η																									
	Τρίτος	Παρασκευή	Τρίτος	Σάββατο	Τρίτος	Κυριακή	Τρίτος	Παρασκευή	Τρίτος	Σάββατο	Τρίτος	Κυριακή																								
ΘΕΜΑ	ΤΟ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ		ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ		ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ		ΑΠΟ ΤΗ ΘΕΩΡΙΑ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ		ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΡΙΣΗ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ		ΑΞΙΟΠΡΕΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ																									
Δραστηριότητα	1η	Παρουσίαση Επισκευμένων Εργασία σε ΟΜΑΔΕΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ 45'-50'	Βασικές Οικονομικές Έννοιες ΡΡΤ Θεωρητική προσέγγιση 40'-50'	Φορές Κοινωνικής Οικονομίας ΡΡΤ Θεωρητική προσέγγιση 40'-50'	Παράδειγματα Κοινωνικών Επιχειρήσεων - Ο επιχειρηματίας Iliadragon Εκπαιδευτική ταινία DVD 40'-50'	Ανάπτυξη των κοινωνικών φορέων στην ερήση Εργασία σε ΟΜΑΔΕΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ 50'-60'	Σύλλογος Κοινωνικής Οικονομίας και Καταπόλεως Εκπαιδευτική ταινία DVD 40'-50'	2η	Το ΝΗΣ ΤΩΝ ΛΟΥΛΟΥΔΩΝ Εκπαιδευτική ταινία DVD 20'	Τρίτες Τομές ΡΡΤ Θεωρητική προσέγγιση 40'-50'	Μέλη Στατιστικών Δοθέντων Εργασία σε ΟΜΑΔΕΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ 50'-60'	Η Τράπεζα των φιλάντων - Το παρίκα της οδού Δουδαριτσίου Εργασία σε ΟΜΑΔΕΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ 50'-60'	Ανάπτυξη στην επιχειρηματικότητα Εκπαιδευτική ταινία DVD 40'-50'	Σύλλογος Κοινωνικής Οικονομίας και Καταπόλεως Εργαστήριο ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ 50'-60'	3η	ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΠΟΙΗΣΗ: Μύθος & πραγματικότητα Εκπαιδευτική ταινία DVD 40'-50'	Κοινωνική Επιχείρηση - Κοινωνική Οικονομία Εργασία σε ΟΜΑΔΕΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ 50'-60'	Η κοινή συντροφιά των Αιτωλίων Εκπαιδευτική ταινία DVD 40'-50'	Fair Trade ΡΡΤ Θεωρητική προσέγγιση 40'-50'	Διεθνές Συντακτικό Κίνημα και παγκόσμια οικονομική κρίση Εκπαιδευτική ταινία DVD 40'-50'	Αξιοπρεπή εργασία για όλους - The Take Εκπαιδευτική ταινία DVD 40'-50'	4η	Ισότητα ανάπτυξης - Χαμηλή ανεργία - Δυνατό κοινωνικό κράτος Εργασία σε ΟΜΑΔΕΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ 40'-50'	Κοινωνική Οικονομία - Μέρος 4 Εκπαιδευτική ταινία DVD 120'	Ιστορικά παραδείγματα - Μέληση Πηλών Εργασία σε ΟΜΑΔΕΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ 50'-60'	ΤED SHOW - ΤΟ ΕΥΓΕΛΙΟ ΚΙΝΗΜΑ Εκπαιδευτική ταινία DVD 20'	Η Κοινωνική Οικονομία στην Ελλάδα - Τέσες & προσαυτές Εργασία σε ΟΜΑΔΕΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ 40'-50'	Το πλαίσιο σημάτων της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας Εκπαιδευτική ταινία DVD 40'-50'	5η	Μοντέλο Κοινωνικής Οικονομίας Εργασία σε ΟΜΑΔΕΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ 40'-50'	Κοινωνική Οικονομία - Μέρος 2 Εκπαιδευτική ταινία DVD 40'-50'	Κοινωνική Οικονομία - Μέρος 3 Εκπαιδευτική ταινία DVD 40'-50'	Αξιοπρεπή τις παρείς που διασώζουμε Συζήτηση στην Ομάδα Απ 40'-50'	6η	Κοινωνική Οικονομία - Μέρος 5 Εκπαιδευτική ταινία DVD 40'-50'	Αξιολόγηση των εκπαιδευτικών υπηρεσιών που παρεχόμενες Συμπλήρωση ερωτηματολογίου Απ 55'-65'

3.2. Χαρακτηριστικά των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων

Στις εκπαιδευτικές δραστηριότητες που περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα **ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ** αξιοποιούνται οι περισσότερες από τις βασικές τεχνικές της εκπαίδευσης ενηλίκων (ομάδες εργασίας, καταιγισμός ιδεών, εμπλουτισμένη εισήγηση, μελέτες περίπτωσης, παιχνίδια ρόλων, εκπαιδευτικά DVD κ.ά.), αλλά και δραστηριότητες γραφής και ανάπτυξης του επιχειρήματος στο γραπτό και στον προφορικό λόγο με αφορμή αντικείμενα που σχετίζονται με τους φορείς κοινωνικής οικονομίας.

Οι εκπαιδευτικές δραστηριότητες θα μπορούσαν να διακριθούν στις ακόλουθες ενότητες:

- σε εκπαιδευτικές δραστηριότητες που στοχεύουν να αναπτύξουν ευρύτερα, ή να εξειδικεύσουν, **τις γνώσεις** των εκπαιδευομένων
- και σε εκπαιδευτικές δραστηριότητες που στοχεύουν να αναπτύξουν ευρύτερα, ή να εξειδικεύσουν, **τις δεξιότητες** των εκπαιδευομένων.

Το βιωματικό στοιχείο κυριαρχεί στις εκπαιδευτικές δράσεις του προγράμματος **ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ** και ο εκπαιδευτής δεν έχει υποχρεωτικά το ρόλο του εμπειρογνώμονα και του ειδικού σε κάποιο θέμα, αλλά του συντονιστή της ομάδας, που διευκολύνει τους εκπαιδευόμενους, μέσα από την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων, την αναζήτηση και επεξεργασία πηγών, την κατάθεση των προσωπικών τους μαρτυριών, την ανάλυση στατιστικών στοιχείων και την τεκμηρίωση των απόψεών τους. Σε ορισμένες συναντήσεις όπου τα θέματα είναι πιο εξειδικευμένα είναι δυνατό να προσκληθεί ειδικευμένος εμπειρογνώμονας, ο οποίος εξειδικεύει τη θεωρητική προσέγγιση σε συγκεκριμένες εκπαιδευτικές δραστηριότητες.

Ο ρόλος του προσκεκλημένου εμπειρογνώμονα καλύπτεται εν μέρει και από τη χρήση των εκπαιδευτικών ταινιών της σειράς «Εκπαιδευτική Ταινιοθήκη της Εργασίας της ΓΣΕΕ» στις οποίες ακαδημαϊκοί δάσκαλοι, εμπειρογνώμονες και ερευνητές εισηγούνται αντικείμενα της ειδικότητάς τους.

3.3. Τα φύλλα εργασίας

Για την πραγματοποίηση των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων έχουν σχεδιαστεί ειδικά Φύλλα Εργασίας τα οποία περιλαμβάνονται στο Βιβλίο Δραστηριοτήτων. Με τα Φύλλα Εργασίας διευκολύνεται η καταγραφή των απόψεων των εκπαιδευομένων (Ατομικά Φύλλα Εργασίας), αλλά και η ανάλυση και σύνθεση των απόψεων στην Ομάδα (Ομαδικά Φύλλα Εργασίας).

4. ΘΕΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

4.1. Υποχρεώσεις εκπαιδευομένων

Οι βασικές υποχρεώσεις των εκπαιδευομένων είναι:

- **Συνεχής παρακολούθηση** των εκπαιδευτικών συναντήσεων. Ο βιωματικός χαρακτήρας των δραστηριοτήτων και η εργασία σε ομάδες δεν επιτρέπει απουσίες.
- **Συμμετοχή στις εκπαιδευτικές δραστηριότητες** (ατομικές και ομαδικές) – Προετοιμασία πριν τις συναντήσεις.

4.2. Φοίτηση - Παρουσίες

Η φοίτηση στο πρόγραμμα **ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ** είναι **υποχρεωτική** και **συνεχής**. Γνωρίζοντας ωστόσο τις δυσκολίες, που, ως εργαζόμενοι και οικογενειάρχες, έχουν οι ενήλικες εκπαιδευόμενοι, το ωρολόγιο πρόγραμμα έχει σχεδιαστεί έτσι ώστε να τους διευκολύνει κατά το δυνατό (έγκαιρα προγραμματισμένα Παρακευο -ΣαββατοΚύριακα).

4.3. Πορεία φοίτησης

Τα ατομικά στοιχεία των εκπαιδευομένων, αλλά και η πορεία της φοίτησής τους, αποτυπώνεται σε ατομική **Καρτέλα Φοίτησης**, που συμπληρώνεται από τη Γραμματεία του προγράμματος **ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ** ως προς το σκέλος των ατομικών στοιχείων και των στοιχείων επικοινωνίας, αλλά και ως προς το σκέλος της πορείας φοίτησης (απουσίες, εργασίες, ασκήσεις, παρουσιάσεις κ.ά.).

4.4. Αξιολόγηση εκπαιδευομένων και εκπαιδευτών του προγράμματος

Οι εκπαιδευόμενοι του προγράμματος **ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ** αξιολογούνται.

Σκοπός αυτής της αξιολόγησης είναι να διασφαλίσει ότι οι απόφοιτοι του προγράμματος **ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ** που έχουν παρακολουθήσει το πρόγραμμα με επάρκεια, έχουν επιτύχει ικανοποιητικό επίπεδο μάθησης, προκειμένου να αποφοιτήσουν από το πρόγραμμα και να μπορούν να παρακολουθήσουν εκπαιδευτικά προγράμματα υψηλότερου βαθμού δυσκολίας.

Με τη σειρά τους οι εκπαιδευόμενοι αξιολογούν, τους **εκπαιδευτές** τους αλλά και το περιεχόμενο του **προγράμματος**.

4.5. Πιστοποίηση γνώσεων και δεξιοτήτων

Κάθε εκπαιδευόμενος/η θα αξιολογείται για τις γνώσεις και τις δεξιότητες που κατέκτησε. Με την επιτυχημένη ολοκλήρωση της φοίτησής του θα του απονέμεται σχετικό **Πιστοποιητικό Εκπαίδευσης**

Η διαδικασία αξιολόγησης ενισχύεται από την αυτό-αξιολόγηση του εκπαιδευόμενου και την άποψη των υπολοίπων εκπαιδευομένων.

Η τελική αξιολόγηση κάθε εκπαιδευόμενου/-ης γίνεται από τους εκπαιδευτές του με τεκμηριωμένη άποψη που συζητούν υποχρεωτικά με τον/την εκπαιδευόμενο/-η.

5. ΤΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το πρόγραμμα **ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ** υπάγεται στην πράξη «**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΤΟΥ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ – Α.Π. 7 & 8**», το οποίο έχει ενταχθεί στο ΕΣΠΑ 2007-2013, Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», Άξονες Προτεραιότητας 7 & 8, που συγχρηματοδοτείται την Ευρωπαϊκή Ένωση, και έχει λάβει υπόψη της τον προγραμματισμό και τις στρατηγικές επιλογές της **Γραμματείας Καταναλωτικού Κινήματος** της ΓΣΕΕ και της **Ένωσης Εργαζομένων Καταναλωτών Ελλάδας**

Η δομή του προγράμματος **ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ** σχεδιάστηκε ώστε να καλύπτονται οι λειτουργικές του ανάγκες και να διασφαλίζονται, στο πλαίσιο των οικονομικών δυνατοτήτων του ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ, υψηλές προδιαγραφές ποιότητας υπηρεσιών προς εκπαιδευτές και εκπαιδευόμενους.

5.1. Οι εκπαιδευτές

Οι εκπαιδευτές του προγράμματος **ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ** επιλέγονται από το Μητρώο Εκπαιδευτών για θέματα **ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ** και **ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ**, στο οποίο περιλαμβάνονται απόφοιτοι του Προγράμματος της Εκπαίδευσης Εκπαιδευτών- Συμβούλων ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ, στο οποίο διδάχτηκαν όλες τις τεχνικές μάθησης της εκπαίδευσης ενηλίκων που περιλαμβάνονται στις εκπαιδευτικές δραστηριότητες των εκπαιδευτικών προγραμμάτων του ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ.

Οι εκπαιδευτές σε κάθε τμήμα είναι δύο με εναλλασσόμενους ρόλους **Εκπαιδευτή** και **Βοηθού Εκπαιδευτή** σε κάθε δραστηριότητα.

Οι εκπαιδευτές είναι υπεύθυνοι για την όλη εκπαιδευτική διαδικασία του προγράμματος, την επικοινωνία και την αξιολόγηση των εκπαιδευομένων.

5.2. Η γραμματεία του εκπαιδευτικού προγράμματος

Η Γραμματεία φέρει την ευθύνη της **διοικητικής** και **γραμματειακής** διεκπεραίωσης του εκπαιδευτικού προγράμματος και συμβάλλει, από κοινού με τους Εκπαιδευτές, στο συντονισμό όλων των δραστηριοτήτων του.

Γραμματεία Καταναλωτικού Κινήματος
ΓΣΕΕ

Φωτογραφία Εξώφυλλου
iStockphoto, συνεργάτης Microsoft στη διεύθυνση
<http://office.microsoft.com/el-gr/images/MP900433168.aspx>

Κέντρο Ανάπτυξης
Εκπαιδευτικής Πολιτικής
της ΓΣΕΕ

3^{ης} Σεπτεμβρίου 36, 10432 ΑΘΗΝΑ
Τηλέφωνο: 210 – 52 18 700, Φαξ: 210 – 52 18 754
Email: kanep@otenet.gr
Ιστοσελίδα: www.kanep-gsee.gr

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

978-618-5006-01-3